

Na bohoslužby k petrinům chodívá okolo dvou set lidí

Chrám jako zahrada

Lidé na českobudějovické trolejbusové zastávce proti chrámovým dveřím netuší, že kousek odtud je zvláštní kostel, v němž září zlaté stěny a v modři se vznášejí andělé. Nezajdou sem ani turisté, kteří míří do jižních Čech za památkami, vyjma fajnšmekrů na architekturu beuronského stylu. Tento skvost zůstává utajený – ale my jej rádi našim čtenářům odhalíme...

„Hle, příbytek Boží mezi lidmi,“ zve název elegantní a zvláštní knihy do ještě podivuhodnějšího kostela Panny Marie Růžencové v Českých Budějovicích. Procházíme tmavou chodbou mezi různými, úplně obyčejnými dveřmi, až nás zastaví kovaná mříž. P. Tomáš Cyril Havel, představený Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti, jež tu sídlí, si někdy lidi, kteří přicházejí poprvé, vychutnává.

Otevře a nechá nás vejít do tmy. Matně tušíme lavice, v tichu usedáme, a pak se rozsvítí... Ocitneme se náhle snad ve starověké egyptské říši nebo v Byzanci oděné v brokát, obklopeni nádherou ikon a tajuplných textů. Nejde ovšem o zázrak, ale o dobře promyšlený efekt.

Podivín, nebo génius?

Německý umělec Peter Lenz, muž vysoce vzdělaný v dějinách umění i v praktické architektuře, řezbářství a sochařství, chtěl povýšit matematickou dokonalost přírody na Boží vlastnost a za-

chytit ji do geometrických tvarů. Na základě zlatého řezu, provázejícího všechny velké styly, propočítává proporce a přidává symboliku, jejíž rozluštění je nikdy nekončícím dobrodružstvím...

Ocitáme se v Byzanci nebo snad ve starověké egyptské říši

CO BYCHOM V RŮŽENECKÉM KOSTELE NEMĚLI PŘEHLÉDNOUT

! Výmalba na stropě nás zve do nebe a všechny postavy jdou jakoby s námi – jejich nohy směřují ke vchodu a hlava k oltáři. Postavy a tváře lidí jsou vkresleny do rovnostranných trojúhelníků a kruhů podle tzv. kánonu lidské postavy.

! Kromě oltářního obrazu P. Marie Růžencové najdeme slovo Maria i na bočních zdech – snad tisíckrát. Provázíme Marii na dřevorez-bách křížové cesty i na patnácti obrazech z jejího života. Řadu uzavírají obrazy Matky radosti a Matky bolesti.

! Malby na stěnách vítězného oblouku zase

opakují slovo oltář: Kristus jako velikonocní beránek, Abraham přináší v oběť Izáka, Melchizedech obětuje chléb a víno. Na průčelí posledního oblouku už jen andělé zvou k Božímu příbytku uprostřed lidí – ke svatostánku.

! Ornamenty vycházejí z tradice arabského a byzantského umění, ale jsou promyšlené a přesně propočítané podle poměru „zlatého řezu“ a včleněné do křesťanské mystiky.

! Typickým beuronským zdobným prvkem je písmo: latinské citace z Bible a slova modliteb dokreslují sdělení umělců o cestě za Bohem.

Svou filozofii i víru uplatňuje poprvé roku 1869 v benediktinském klášteře v městečku Beuron ležícím na horním toku Dunaje v Bádensko-Württenbersku. Jeho styl je natolik výjimečný, že dostává název beuronská umě-

lecká škola. Když v roce 1880 zve kardinál Bedřich Schwarzenberg benediktiny z Beuronu do pražských Emauz, je mezi nimi i Peter Lenz, který zde skládá věčné sliby a stává se bratrem Desideriem.

vždycky převelice živým místem. Začalo to už za faráře Klementa Petra, který stavbu svatostánku inicioval a v roce 1900 se těšil z jeho vysvěcení. Sám z chudé sušické rodiny už jako kněz pomáhal ze všech sil nemajetným

V Čechách sice zůstane jen dvanáct let, ale sémě jeho myšlenek u nás vzklíčí v několika dodnes zachovaných úžasných stavbách – v kostele sv. Gabriela na pražském Smíchově, v chrámových interiérech v Teplicích, Hradci Králové, Opavě a v Českých Budějovicích. Ten zdejší je dílem benediktina Jaroslava Majora, řádovým jménem Pantaleon, přímého žáka tvůrce beuronské umělecké školy.

Milovníci umění, kteří se s jejím stylem setkali, vědí, že odhalit myšlenkové konstrukce Petera Lenze není možné na první, druhý ani snad na stý pohled. Mají proto svou Společnost přátel beuronského umění (viz www.beuron.cz).

Za vším hledej petriný

Ne všichni návštěvníci českobudějovického kostela Panny Marie Růžencové však jeho prostor berou jako galerii, jakoli prodchnutou vírou svého duchovního otce. Chrám, utajený mezi řadovými činžáky, byl